

gjeringsforslaget, følger jo deraf, at dette i det Hele alene beskæftiger sig med Fæstegods, og kun i § 7, hvor der handles om lange Forpagtninger, tillige tager Hensyn til Selveiergods. Men ganske anderledes, tillader jeg mig at sige til Vidføreren for Mindretallet, staaar jo Sagen, naar man vil stille et helt nyt Forslag i Regjeringsforslagets Sted, der skal omfatte begge Gjenstande; saa maa man være konsekvent, ikke behandle begge Klasser af Eiendomme i de tre første Paragrafer, og saa i den fjerde alene tale om Fæstegods og Fæstepligt for samme, og det i Særdeleshed naar det, der er Hovedopgaven, naar det, der skal tilfredsstille Situationen, hvis overhovedet Noget skal kunne det, netop er at give Regler om Fæstepligten paa Parceller; man maa da nødvendigvis give en saadan Regel saavel for Parceller paa Fæstegods som for Parceller paa Selveiergods. Den anden Grundring, som jeg fremsatte mod Mindretallets Forslag, hører til dem, som Forhandlingerne have gjort mig meget angstelig ved at berøre. Jeg faaer netop i Regjeringens Forslag et Fortrin fremfor Mindretallets Uffattelse af dets § 4 dert, at Regjeringen lader Fæstepligten gjælde alle Parceller og træde i Virksomhed fra det Dødtidspunkt, de mulig bestaaende Pætekontrakter maatte udløbe, og udtalte, at der efter min Mening dert ikke laa Nogetsomhelst, som kunde siges at give Lovforslaget tilbagevirkende Kraft, medens jeg betragtede det som en Mangel, at Mindretallets Forslag alene lægger Fæstepligt paa fremtidige Parceller og ganske glemmer alle de mange, der eksistere, dem, med Hensyn til hvilke vi jo af Erfaring vide, at Misbrug har fundet Sted og kan finde Sted. Mindretallets Vidførere bemærkede, at det stred mod gode Lovgivningsmaksimer at lade den nye Lov gribe ind i Dispositioner, der vare truffne under den ældre Lovs Herredømme. Vi svarede dertil: Ogsaa vi betragte de Dispositioner, der ere truffne, som gyldige, og lade Pætekontrakterne udløbe, men i Dag vil de høje Thing have hørt, at vi herved ganske skulle have misforstaaet den Grundring, der var bleven fremsat mod Regjeringens Forslag, at dette havde tilbagevirkende Kraft, fordi dette overhovedet hævder Parcellernes Fæstepligt og mener, at

Eieren ikke ved at udleie samme har foretaget eller kunnet foretage nogen Disposition over Parcellerne, hvorved han op hævede disses juridiske Væsen som Gaardparceller, der ere Fæstepligt undergivne. Netop derved skulde Lovudkastet gribe ind i Dispositioner, der under den tidligere Lovgivning havde været lovlige og derfor ogsaa nu maatte respekteres, — med Hensyn til Parcellernes retlige Væsen gaves der Loven tilbagevirkende Kraft. Ja, dersom Forsætningen var rigtig, dersom ikke hele Forsætningen gik ud fra den Anskuelse, at, hvad der i Regjeringens Forslag bestemmes, er noget Splinternyt, saa vilde jeg sige, at der mulig kunde være noget i denne Indsigelse, men det glemmes, at vi her jo netop have det høist forskellige Standpunkt, hvorfra Lovet ses af den ærede 2den Landsthingsmand for 9de Kreds (Estrup) og af Regjeringen og Flertallet. Vi mene, at der i alt Væsentligt intet Nyt indføres ved Lovforslaget, men at det blot gjenopfrister ældre Retregler, saaledes som disse igjennem Administrationens Fortolkning have haft Gyldighed indtil de seneste Dage — indtil hint ulykkelige Brud paa Traditionen fra Aaret 1868, eller, for ikke at give Anledning og Stof til ny Opblæsten i denne Retning, maatte noget tidligere, maatte fra Aaret 1861; men have vi Net hert, og det tror jeg fyldestgjørende at have bevist, saa tvivler jeg paa, at den nævnte høitærede Landsthingsmand vil faaer nogen Retshyndig til at billige hans Anskuelse, at den nye Lov skulde respektere og legalisere ulovlige Dispositioner, der ikke have kunnet gjøres Uret til Ret. Jeg har tilladt mig at vise, hvorledes Landets store Retshyndige Anders Sandø Drsted har udtalt sig om denne Gjenstand; jeg har vist, hvorledes han netop særlig med Hensyn til det Retshold, som her foreligger, havde tænkt sig, at den Lov, som i 1834 paa tænkes om Gaardparcellernes Fæstepligt, vilde have at udtale sig om dette Spørgsmaal. Jeg tvivler paa, at Noget vil mene, at han derved tænkte paa eller endog blot anede, at han vilde komme til at give en Lov tilbagevirkende Kraft i Strid mod gode, sunde Lovgivningsmaksimer. Den høitærede 2den Landsthingsmand for 9de Kreds mente, at det lod sig